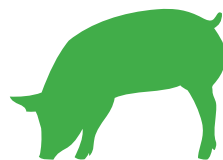




Duurzaam
Varkensvlees



2013
KDV IN CIJFERS

Inhoud

1.	Voorwoord Jaap de Wit jr.	3
2.	Beloftes en resultaten 2013	4
	2.1 <i>Nestbouw materiaal</i>	
	2.2 <i>Speenleeftijd</i>	
	2.3 <i>Transport</i>	
	2.4 <i>Diergezondheid</i>	
	2.5 <i>Milieu</i>	
	2.6 <i>Prestaties KDV in cijfers</i>	
3.	Op naar 2014	8
	3.1 <i>KDV als consumentenmerk</i>	
	3.2 <i>Begeleiding door ketencoaches</i>	
	3.3 <i>Realisatie nieuwe proefstal</i>	
	3.4 <i>KDV energiefonds</i>	
	3.5 <i>Antibiotica vrije keten</i>	
4.	Stichting Keten Duurzaam Varkensvlees	11
	4.1 <i>Missie</i>	
	4.2 <i>Bestuur</i>	
	4.3 <i>Raad van advies</i>	
	4.4 <i>Onafhankelijke certificering</i>	



Keten *Duurzaam* Varkensvlees

Kamerlingh Onneslaan 18
3401 MZ IJsselstein
info@duurzaamvarkensvlees.nl
Tel: 0348 565208



Voorwoord

Voor je ligt een positief verslag over varkensvlees. Na nogal wat negatieve berichtgeving over de vleessector zijn wij blij dat er ook heel veel goed nieuws te melden is. Zonder onze kop in het zand te steken voor misstanden en fouten. Maar juist door daar met positieve energie aan te werken.

Ik maakte in 2003 kennis met Keten Duurzaam Varkensvlees. De keten die in 1997 al werd opgericht om op een nieuwe, duurzame manier varkens te houden. Sinds deze kennismaking ben ik actief bij de keten betrokken. Steeds legden we de focus op de vraag 'hoe gaan we dierwelzijn en milieu in de varkenssector verbeteren?' Al die jaren ontvingen we veel sympathie, maar deelname bleek vaak een brug te ver. Maar de afgelopen jaren is de consument steeds bewuster gaan kopen en is bij veel mogelijke partners de interesse omgeslagen in 'durven deelnemen'. Boeren, slagers, retailers, grossiers; er zijn steeds meer partijen die die duurzame stap echt willen maken.

En dat zien we terug in de groeicijfers. Mensen hechten steeds meer belang aan duurzame producten, onze keten groeit en wordt gevonden. Maar groei betekent ook meer concurrentie en dat we scherp moeten blijven en ons moeten blijven onderscheiden. En laat dat nou net zijn wat wij graag doen. Innoveren zit in ons bloed. De keten die in 1997 werd opgericht door één boer die ergens in geloofde, trok mensen aan met visie en een doel. Mensen die wilden vernieuwen omdat ze geloofden dat dat kon. En mensen die volhielden, zelfs in tijden van crisis. En dat werpt nu zijn vruchten af.

Daarom ben ik bijzonder trots op dit eerste jaarverslag van Keten Duurzaam Varkensvlees. Waarin je kunt lezen dat onze groei geen toeval is. Lees wat onze visie op duurzaamheid is, welke route we het afgelopen jaar namen en wat dat al heeft opgeleverd. En lees ook wat we allemaal nog van plan zijn. Want wij gaan door op deze weg. Het liefst van de gebaande paden af. Om zo een nieuwe weg te maken, waarop hopelijk vele anderen zullen volgen.

Jaap de Wit jr.

2

Beloftes en resultaten

Beloofte 1 Alle varkensboeren bieden zoveel mogelijk ruimte aan het natuurlijk gedrag van de varkens.

In november 2012 is de Stichting Keten Duurzaam Varkensvlees gelanceerd tijdens een evenement in De Fabrique te Maarssen. Hier zijn meerdere doelstellingen gepresenteerd. Sindsdien heeft KDV ketenbreed meerdere maatregelen op gebied van dierenwelzijn, communicatie, transport en milieu geïmplementeerd.

Wat beloofde KDV in 2013?

1. Alle varkensboeren bieden zoveel mogelijk ruimte aan het natuurlijk gedrag van de varkens
2. Alle varkensboeren zorgen ervoor dat de varkens zo prettig en gezond mogelijk leven en dat onnodige stress wordt voorkomen
3. Een algeheel verbod op preventief gebruik van antibiotica en een antibiotica-vrije varkensketen in 2016
4. Alle aangesloten varkensboerderijen werken in 2016 gezamenlijk volledig energieneutraal

2.1 Nestbouw materiaal

Uit onderzoek is gebleken dat zeugen de behoefte hebben om een nestje te maken voor zij gaan werpen. Als zij in deze behoefte worden voorzien dan heeft dat effect op de gezondheid van zowel de zeug, als dat van de biggen. Daarom geldt bij Keten Duurzaam Varkensvlees vanaf 1 juli 2013 voor alle varkenshouders de eis dat de zeugen voor en tijdens het werpen nestbouw materiaal hebben.

Alle zeugenhouders aangesloten bij Keten Duurzaam Varkensvlees maken inmiddels gebruik van nestbouw materiaal dat door de keten beschikbaar is gesteld. Dit betekent dat ruim 12.000 kraamhokken zijn voorzien van een ophangbeugel voor jute doeken en dat er 100.000 jute doeken onder de KDV-zeugenhouders zijn verspreid.

2.2 Speenleeftijd

Hoe langer biggen bij de moeder blijven, hoe langer ze bij de moeder drinken. KDV heeft sinds 2013 voor de biggen de kraamtijd verplicht verlengd naar vier weken, zodat ze dus vier weken lang de moedermelk drinken. Gezondheidsonderzoek heeft aangetoond dat dit beter is voor de gezondheid van zowel moeder als big. Een goede start betekent meer dierenwelzijn, minder medicijngebruik en een betere kwaliteit vlees. Boeren houden zich ook graag aan deze eis, omdat ze met eigen ogen zien dat het de dieren goed doet. Deze nieuwe eis zorgt voor een beter leven voor alle KDV varkens.



Belofte 2 Alle varkensboeren zorgen ervoor dat de varkens zo prettig en gezond mogelijk leven en dat onnodige stress wordt voorkomen.

Belofte 3 Een algeheel verbod op preventief gebruik van antibiotica en een antibioticavrije varkensketen in 2016.

2.3 Transport

KDV stelt hoge eisen aan het vervoer van de varkens en stimuleert de handelaren en transporteurs zoveel mogelijk gebruik te gaan maken van transportwagens met de nieuwste technieken op het gebied van ventilatie en licht. Deze nieuwe gesloten veewagens hebben gedempt licht en dwarsventilatie, wat ervoor zorgt dat de lucht vanaf de zijkant aangezogen wordt en de andere kant wordt uitgeblazen. Hierdoor ontstaat ventilatie in elk compartiment en betere klimaatbeheersing. Uit onderzoek blijkt dat deze vernieuwingen bijdragen aan stressvrij vervoer van de varkens. Iedere transporteur die de dieren op deze manier vervoert krijgt tien cent per varken extra uitbetaald. In 2013 zijn er al 1.254 transporten uitgevoerd met nieuwe vrachtwagens met dwarsventilatie en gedempt licht.

Maar hoe goed je het ook doet, het verplaatsen van de dieren is altijd een bron van onrust voor de varkens. Daarom komen alle dieren bij ons van Nederlandse bodem waardoor transportafstanden altijd relatief klein zijn.

2.4 Diergezondheid

De gezondheid van het varken is een essentieel onderdeel van zijn welzijn. Onze varkens staan onder medische controle van een vaste dierenarts die de boer en de dieren kent. Reden hiervoor is dat de dierenarts de boer, zijn dieren en onze strenge regels goed kent en bij problemen snel kan ingrijpen. De dierenarts is onderdeel van het managementteam van de boerderij samen met de handelaar, de voerleverancier en de boer zelf natuurlijk.

Hoewel antibioticum een waardevol middel is op momenten dat een dier extra ondersteuning nodig heeft, is het ook een middel dat zorgvuldig, spaarzaam en respectvol moet worden gebruikt. Wij hebben daarom een algeheel verbod afgesproken op het preventief gebruik van antibiotica en we streven naar een antibioticavrije keten in 2016. Keten Duurzaam Varkensvlees is in 2010 samen met Innovatienetwerk (Ministerie van Economische Zaken) gestart met het Innovatieprogramma Antibioticavrije Varkensketen. In 2010 startte zeven boeren met dit programma (Fase 1), in Fase 2 gingen meer boeren meedoen aan het programma en ontwikkelde KDV een ketenaanpak. Dit heeft inmiddels al geresulteerd in een antibioticareductie van 90%.

KDV monitort op alle boerderijen de diergezondheid nauwkeurig. Deze gegevens worden opgeslagen in een centrale database en teruggekoppeld aan de boer. Voor deze terugkoppeling is een speciale website ontwikkeld, MijnKDV. Via MijnKDV kunnen de boeren zien hoe zij presenteren ten opzichte van het verleden maar ook ten opzichte van ander boeren. Dit helpt bij het geven van inzicht in het bedrijf en stimuleert de boer om nog een stapje extra te zetten.





Belofte 4 Alle aangesloten varkensboerderijen werken in 2016 gezamenlijk volledig energieneutraal

2.5 Milieu

Alle boerderijen die bij ons zijn aangesloten gaan slim om met energie en waar mogelijk wordt er zelfs energie opgewekt. Het doel is 'de energieneutrale varkensboerderij' in 2016.

Inmiddels besparen onze varkenshouders al meer dan 40% op het energieverbruik op de boerderij. De energiebesparingen worden per varkenshouderij op heel verschillende manieren behaald. Omdat iedere boerderij weer anders is, zijn de maatregelen die de boeren nemen ook per boerderij verschillend. Bij zeugen ligt het meeste verbruik bijvoorbeeld bij stalverwarming en bij vleesvarkens is mechanische ventilatie veruit de grootste energieverbruiker. Maar iedere varkensstal heeft ventilatoren nodig. Ze zijn onmisbaar maar tegelijk een grote energieverbruiker (bijna 50%). Wij hebben voor onze boeren een duurzame oplossing en gevonden in de vorm van een nieuwe techniek om ventilatoren aan te sturen. Hiermee kost ventilatie nog maar 20% van de energie die het kost met gebruikelijke ventilatoren. En dit zonder comfortverlies voor de dieren of de varkenshouder.

Bij boerderijen met (vooral) vleesvarkens wordt dus vooral naar energiebesparing door innovatieve ventilatoren gekeken. Bij nieuwe stallen wordt bijvoorbeeld vaak warmte hergebruikt, of worden zeugen in groepshuisvesting gehouden met natuurlijke ventilatie. Ook worden er kraamhokken ingericht met materialen die de warmte veel beter vasthouden.

2.6 Prestaties KDV in cijfers

Hoe ver zijn we nu eigenlijk al concreet met de energieneutrale en antibioticavrije varkenshouderij die we voor ogen hebben in 2016? Hieronder kun je zien wat onze boeren in 2013 al bespaarden op energie en hoeveel beter onze boeren scoorden op andere milieu-eisen. Hieronder staan de concrete cijfers. Ook zie je hier hoe goed de boeren al scoren op vermindering van het antibioticagebruik: de dierdagdosering (DDD) bij onze boeren ligt al ver onder het landelijk gemiddelde.

	fokkers	norm fokkers	% beter
energie >	3904	4500	13,24
fosfaat >	16,9	17,3	2,31
stikstof >	36,9	39,5	6,58
koper >	172,6	190	9,16
zink >	301	350	14,00
DDD >	5,2	22	76,36

	vleesvarkenshouders	norm vlv	% beter
energie >	1395,4	1800	22,48
fosfaat >	13,8	16,2	14,81
stikstof >	38,1	41,4	7,97
koper >	90,1	92	2,07
zink >	297	415	28,43
DDD >	3,8	13	70,77

	gesloten bedrijven	norm gesloten bedrijven	% beter
energie >	2269	2700	15,96
fosfaat >	15,3	17,3	11,56
stikstof >	38,8	42	7,62
koper >	125,8	130	3,23
zink >	302,9	415	27,01

	totaal	totaal norm	% beter
ammoniak >	615,914	645,666	4,61

3

Op naar
2014

Belofte 1 KDV positioneren als consumentenmerk

In 2013 zijn een aantal belangrijke stappen gezet op het gebied van dierwelzijn, milieu en communicatie en is veel geleerd op dit vlak. In 2014 werkt Keten Duurzaam Varkensvlees verder aan de doelen die in 2013 zijn gesteld en zijn er een aantal nieuwe uitdagingen geformuleerd.

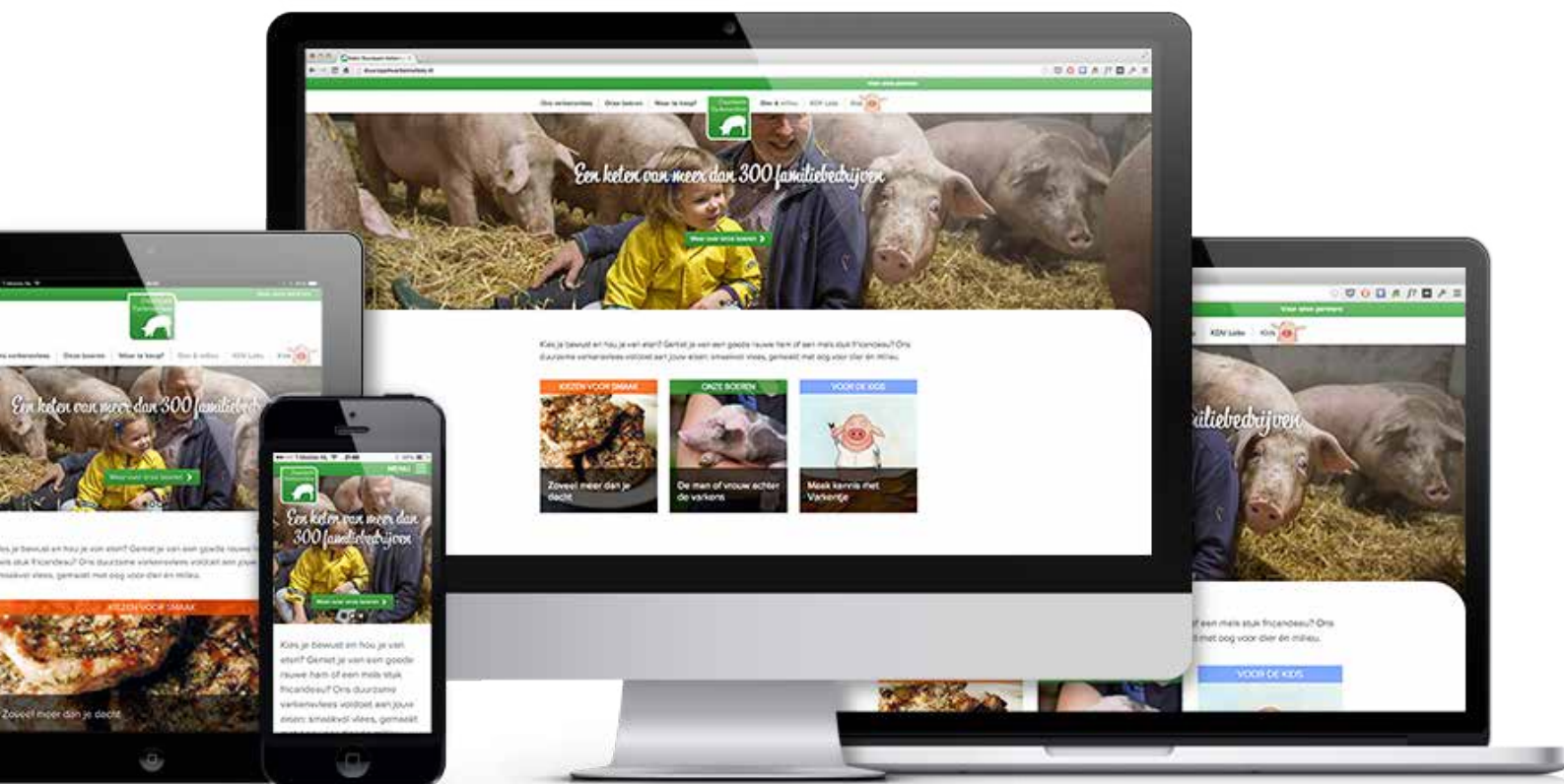
Onze beloftes voor 2014

1. KDV positioneren als consumentenmerk
2. KDV deelnemers worden ondersteund door bedrijfscoaches
3. KDV ondersteunt en stimuleert innovaties door de realisatie van een nieuwe proefstal
4. KDV ondersteunt boeren bij investeren door het KDV energiefonds
5. KDV implementeert de antibioticavrije varkensketen

3.1 KDV als consumentenmerk

Keten Duurzaam Varkensvlees krijgt een vernieuwde positionering die meer gericht is op de consument. Met meer focus op smaak, vleeskwiteit en herkomst. Ter ondersteuning van deze nieuwe positionering wordt de website geheel vernieuwd; van een business-to-business-site wordt de site nu een site die primair gericht is op de consument.

In 2013 is Keten Duurzaam Varkensvlees een voorzichtige samenwerking met Thuisfagehaald.nl aangegaan. In 2014 zal deze samenwerking worden geïntensifieerd.



Belofte 2 KDV deelnemers worden ondersteund door bedrijfscoaches

3.2 Begeleiding door ketencoaches

Als stichting stellen we niet alleen eisen aan onze partners, we faciliteren en helpen hen ook om aan de strenge eisen voor dierenwelzijn en milieu te voldoen. Dit doen we door actief de ontwikkelingen op de boerderij te stimuleren en te faciliteren, wat we onder andere doen door de hulp van verschillende experts. Zo hebben we voor onze boeren een boerderijcoach, een specialist op het gebied van varkensgedrag, en water-, voedings-, en klimaatexperts. Ook zullen we de retailers in 2014 verder ondersteunen, met onze eigen winkelcoach.



Varkensfluisteraar // Arie Sluijs

Als je snapt wat de behoeftes van een varken zijn, ga je anders met ze om. Daarom hebben we de hulp ingeroepen van extern expert Arie Sluijs, onze eigen 'varkensfluisteraar'! Hij leert transporteurs en stalmedewerkers wat varkens willen en zorgt er zo voor dat de dieren minder stress hebben. Goed voor de varkens én voor de kwaliteit van het vlees.



Boerderijcoach diergezondheid // Trudy Verschuren

Al onze boeren streven naar supergezonde varkens. Om de boeren hierin te ondersteunen heeft de keten een boerderijcoach aangenomen. Zo hebben alle boeren, naast hun eigen vaste dierenarts, ook nog een coach die ze helpt met hun aanpak om dieren zo gezond mogelijk te krijgen, zodat ze voldoen aan de strenge gezondheidseisen van de keten.



Winkelcoach // Bart Ruijgrok

Wat zou het mooi zijn als een goed product zichzelf verkoopt. Maar dat is helaas niet zo, daar moet je iets voor doen. Wat een goede manier is om duurzaam varkensvlees onder de aandacht te brengen van klanten, daar weet onze winkelcoach alles van af. Hij helpt slagers en winkeliers om ons vlees zo goed mogelijk te presenteren, in te kopen en te verkopen.



Klimaatexpert // Frans Leemans

Wie goed voor zijn varkens zorgt, zorgt ook voor een fijn klimaat. Zonder tocht en met een goede temperatuur. Daar komt heel wat bij kijken: ventilatie, luchtwassers, koeling en verwarming. Daarom zijn we blij met onze klimaatexpert, die de boeren hierin helpt en zo bijdraagt aan een betere gezondheid van de varkens én een verlaging van de energiekosten.



Waterexpert // Erwin van de Wielen

Drinkwater is het belangrijkste bestanddeel van het dagelijks menu van varkens en dus belangrijk voor hun groei en gezondheid. Onze waterexpert meet en analyseert de kwaliteit van het drinkwater bij onze boeren en beoordeelt hun watersysteem. Op basis daarvan adviseert hij de boeren, zodat de varkens altijd het beste water voorgeschoteld krijgen.



Voedingsexpert // Mary-Ann Bongarts

Natuurlijk is ook het voer dat de varkens krijgen van grote invloed op hun gezondheid en groei. Zaak dus om goed te kijken naar de voerstrategie. Hoe krijgen de varkens hun eten, wat geef je en hoeveel? Voerfirma's kunnen hier uitstekend over adviseren, maar soms heeft een boer behoefte aan onafhankelijk advies. En dan kunnen zij bij onze voedingsexpert terecht.

Belofte 3 KDV ondersteunt en stimuleert innovaties door de realisatie van een nieuwe proefstal

3.3 Realisatie nieuwe proefstal

Tijdens de vele projecten uitgevoerd door Keten Duurzaam Varkensvlees op gebied van diergezondheid, welzijn en milieu is veel kennis opgedaan. Deze kennis is nu verzameld in een uniek duurzaam stalsysteem (Stal van de Toekomst). Deze stal wordt gebouwd op de demoboerderij van Keten Duurzaam Varkensvlees en wordt gerealiseerd in juni 2014. Hierin worden alle nieuwe technieken gebruikt zodat het een ideaal leefklimaat biedt voor de dieren.

Belofte 4 KDV ondersteunt en stimuleert innovaties door de realisatie van een nieuwe proefstal

3.4 KDV energiefonds

Keten Duurzaam Varkensvlees heeft zichzelf als doel gesteld om in 2016 volledig energieneutrale boerderijen te hebben. Om deze doelstelling te behalen heeft KDV een eigen energiefonds opgericht. Hiermee maakt KDV het voor boeren mogelijk om te investeren in innovaties. Verbouwing aan stallen die zonder financiële steun niet mogelijk waren, lukken met ondersteuning van het fonds wel, wat direct positief effect heeft op milieu, dierenwelzijn en diergezondheid. In 2014 gaat KDV ook onderzoeken of het mogelijk is om nieuwe financieringsmogelijkheden te creëren samen met maatschappelijke organisaties en de retail.

Belofte 5 KDV implementeert de antibioticavrije varkensketen

3.5 Antibioticavrije keten

Begin 2014 rondt KDV Fase 2 van het in 2010 gestarte Innovatieprogramma Antibioticavrije Varkensketen af en gaat Fase 3 in (de implementatiefase). KDV heeft hoge verwachtingen voor deze fase: we streven naar een gemiddelde van minder dan 1 DDD/J in 2016 en hebben de ambitie om alle varkenshouders uit de keten naar antibioticavrij produceren te laten bewegen.

KDV, de boeren én InnovatieNetwerk hebben veel geleerd van het innovatieprogramma. In deze laatste fase is er behoefte aan nader onderzoek en kennis op het gebied van hygiëne, diergezondheid en voerstrategie, en de relatie tussen diergezondheid en het aantal voer- en drinkplaatsen. In 2014 gaat verder aandacht uit naar het verspreiden van de opgedane kennis onder de KDV-boeren,





Stichting Keten Duurzaam Varkensvlees

Stichting Keten Duurzaam Varkensvlees is een samenwerkingsverband van Nederlandse varkensboeren, slachterijen, grossiers, slaggers, vleeswarenprouducenten, retail bedrijven en cateraars.

4.1 Missie

De missie van onze stichting is: een energieneutrale varkenshouderij en gezond en smakelijk vlees op tafel. Duurzaam betekent bij ons dat we ons richten op dierenwelzijn én milieu. Deze benadering onderscheidt ons van 'single issue'-initiatieven die over het één of het ander gaan.

Om deze missie te bereiken stellen we aan de ene kant eisen aan onze partners, maar aan de andere kant faciliteren en helpen we hen ook om aan de strenge eisen voor dierenwelzijn en milieu te voldoen. Dit doen we door actief de ontwikkelingen op de boerderij te stimuleren en te faciliteren. We voeren samen met de boeren innovaties op de boerderijen door die ze alleen niet hadden kunnen oppakken. We onderzoeken hoe het beter kan, testen nieuwe ideeën en zetten gezamenlijk de schouders onder onze missie.

Daarnaast zien we het als onze missie om consumenten bewust te laten worden. Bewust van de duurzame keuzes die er zijn en van de mooie smaken die varkensvlees biedt. En door consumenten, koks en slaggers met elkaar in contact te brengen zodat ze aan de slag gaan met deze mooie producten. Dit alles doen wij zonder winst oogmerk, maar met hart en ziel.

4.2 Bestuur Stichting KDV

Stichting Keten Duurzaam Varkensvlees is opgericht door Jaap de Wit jr (Inkoop Oudewater), Hans Verhoeven (De Hoeve BV), Piet Lunenburg (Westfort) en Egbert Kruiswijk (Westfort). Alle vier komen zij uit de varkensvleessector en elk hebben zij hun eigen expertise in het verduurzamen van de branche.

Voorzitter

Jaap de Wit jr.

Jaap de Wit jr. is verantwoordelijk voor de inkoop van de varkens. Hij is de derde Jaap de Wit in rij die in de veehandel zit. In 1995 richtte zijn vader Jaap de Wit sr. Inkoop Oudewater B.V. op. Deze B.V. werd verantwoordelijk voor de inkoop voor Lunenburg Vlees B.V. en later ook voor Egbert Kruiswijk Vleesproducten.

Jaap jr. werkte na zijn studie Communicatie drie jaar op de beursvloer als marketmaker. In 2003 gebeurde het onvermijdelijke; ook deze Jaap begon bij Inkoop Oudewater en kwam zo toch in de varkensvleessector terecht. Nu is hij verantwoordelijk voor de inkoop maar vanuit zijn expertise op het gebied van marketing en communicatie ook voorzitter van Stichting Keten Duurzaam Varkensvlees.

Leden

Hans Verhoeven

Hans Verhoeven is varkenshouder in Valkenswaard en initiatiefnemer van Keten Duurzaam Varkensvlees. In 1997 startte Hans samen met Mark van den Eijnden Keten Duurzaam Varkensvlees. Nu vormen Hans en Mark samen de Hoeve BV. Dit bedrijf is verantwoordelijk voor de certificering, innovatie en ontwikkeling van het eisenpakket van Keten Duurzaam Varkensvlees. Daarnaast fungeert de boerderij van Hans -die hij ondertussen samen met zijn oudste dochter runt- als demobedrijf voor Keten Duurzaam Varkensvlees. Alle innovaties en ontwikkelingen worden hier eerst getest voordat ze bij alle varkensboerderijen van de keten worden toegepast.

Piet Lunenburg

Piet Lunenburg is algemeen directeur van Westfort. Daar is hij verantwoordelijk voor financiële zaken, automatisering en informatisering. Na zijn opleiding HEAO Bedrijfseconomie werkte hij tien jaar lang in de ICT branche en zes jaar in de vleesbranche in het bedrijf van zijn broers. In dit familiebedrijf is hij met name verantwoordelijk geweest voor automatisering en informatisering. Als managementlid wendt Piet zijn vakkennis aan om het ICT-beleid en financiële beleid van Westfort in goede banen te leiden.

Egbert Kruiswijk

Egbert Kruiswijk is commercieel directeur van Westfort. In 1986 begon Egbert als slagersgrossier op de boerderij van zijn vader in Loenen aan de Vecht, waar hij ook opgroeide. Nadat Egbert in zijn jonge jaren de landbouwschool doorliep koos hij definitief voor de vleesbranche. Hij volgde de slagersvakschool in Utrecht, werkte vier jaar in een grote slagerij in Breukelen en kwam uiteindelijk in de vleesgroothandel terecht. Vanuit zijn achtergrond en opleiding heeft hij een grote affiniteit met de ambachtelijke kant van het vak en zodoende heeft hij zich gespecialiseerd in de beleving van binnenlandse slagers en supermarkten, én in de productie van verschillende hoogwaardige vleeswaren.

4.3 Raad van Advies

Na de oprichting van de stichting is de Raad van Advies benoemd die mede bewaakt dat Keten Duurzaam Varkensvlees zich richt op de behoeftes van de consument, de maatschappij en de branche. De Raad van Advies houdt een kritische blik op onze innovaties en draagt ideeën aan. Daartoe komen de leden van de Raad van Advies twee keer per jaar bij elkaar. Zo zorgen we ervoor dat we proactief aansluiten bij ontwikkelingen van nu en de toekomst.

In onze Raad van Advies nemen plaats:

- Sijas Akkerman (Stichting Natuur en Milieu)
- Jaap de Wit sr. (Westfort Vlees producten)
- Gert van der Bijl (Stichting Solidaridad)
- Lenie Klein Holkenborg (dierenarts)
- Ad Romme (Boer)
- Ad van den Tillaart (Veehandel)
- Paul van Hooren (Superunie)
- Mark van den Eijnden (De Hoeve – secretaris)

Sijas Akkerman // Stichting Natuur en Milieu

ir. Sijas P. Akkerman is teammanager Landbouw en Economie bij Natuur & Milieu. Hij groeide op in het dorpje Eastermar in Friesland, waar hij vooral via zijn vrienden en zijn oom de wereld van de landbouw leerde kennen. Struinen door de lannen en langs de Leijen deed hij al vanaf zijn vijfde. Na de LTS, MTS en HTS studeerde Sijas 'Wijsbegeerte van Wetenschap en Technologie' aan de Universiteit Twente. Hij combineerde tijdens die studie chemie met filosofie en werkte bij UT Nieuws.

Na zijn studie stapte Sijas over naar het centrum van de macht. Hij werkte bij het beleidsbureau van de UT en de concernstaf van de gemeente Enschede. Om in 2003 te gaan werken bij het projectbureau van Balkenende's Innovatieplatform. Een baan op het snijvlak van bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid. In 2008 werd hij teammanager bij Natuur & Milieu.

Jaap de Wit Sr. // Westfort Vleesproducten

Jaap de Wit (sr) is woordvoerder van de nieuwe organisatie Westfort Vleesproducten. In 1995 richtte hij Inkoop Oudewater B.V. op en werd daarmee verant-

woordelijk voor de inkoop voor Lunenburg Vlees B.V. en later ook voor Egbert Kruiswijk Vleesproducten. Van begin 1988 tot eind 1994 was hij verantwoordelijk voor de inkoop van varkens voor Goedhart Vlees B.V, een slachterij in Hilversum.

Na de middelbare school werkte Jaap de Wit (sr) eerst in het bedrijf van zijn vader, wat naast een veehandel, ook een machinehandel was. In 1974 koos hij definitief voor de veehandel en is daarin als zelfstandig handelaar, met de nadruk op de varkenshandel, werkzaam geweest tot aan de oprichting van Inkoop Oudewater B.V, dat inmiddels onderdeel is van Westfort Vleesproducten.

Gert van de Bijl // *Solidaridad*

Gert van der Bijl is sinds 2009 internationaal coördinator van het sojaprogramma van Solidaridad. Hij is verantwoordelijk voor het Solidaridad Sojaprogramma met projecten gericht op verduurzaming van sojaproductie in China, India, Afrika en Zuid Amerika. Daarnaast is hij verantwoordelijk voor marktontwikkeling en samenwerking met bedrijven in de sojaketen en is hij lid van het bestuur van de Ronde Tafel voor Verantwoorde Soja (RTRS). Gert is afgestuurd als ontwikkelingseconoom aan Wageningen UR. Daarna werkte hij voor het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK), Centrum voor Landbouw & Milieu (CLM) en voor het Nederlandse ministerie van landbouw.

Lenie Klein Holkenborg // *dierenarts*

Lenie Klein Holkenborg studeerde aan de Radboud Universiteit Nijmegen Bedrijfskunde en Sociale Geografie. Na haar studie ging ze in 1992 aan de slag bij het Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Daarna was Lenie afdelingshoofd agro bij Stichting Milieukeur waar ze zich bezighield met het opstellen van verschillende eisenpakketten voor verduurzaming van productieprocessen. Nu werkt ze als zelfstandig ondernemer. Ze adviseert en ondersteunt bedrijven bij het zetten van stappen in verduurzaming.

Ad van de Tillaart // *Tillaart varkenshandel*

Ad van den Tillaart is sinds 1988 eigenaar van Varkenshandel Van den Tillaart en is gevestigd in het Brabantse Zijtaart. Hij handelt in varkens, zeugen en biggen. Het is een familiebedrijf waarin hij samenwerkt met zijn vrouw Willemien en zijn zoon Stijn. Het bedrijf is sinds 2007 verbonden aan Keten Duurzaam Varkensvlees. Ad heeft gekozen voor de samenwerking met KDV omdat hij gelooft in de visie en er dan ook pal achter staat. Thema's als energieneutraal, welzijn en diergezondheid moeten wat hem betreft opgenomen worden in de varkenshouderij. Ad van den Tillaart is lid van de Raad van Advies omdat hij de boeren en handelaren wil vertegenwoordigen. Zodat het gevoel wat onder hen leeft goed meegenomen wordt in de verdere ontwikkelen van de keten.

Ad Romme // *Varkenshouder*

Ad Romme is varkenshouder in Ysselsteyn. Op zijn boerderij houdt hij 5800 vleesvarkens en 160 zeugen. Ad Romme is vanaf het eerste uur (sinds 1998) betrokken bij Keten Duurzaam Varkensvlees. In de tijden dat varkensvlees negatief in het nieuw belandde werd hem steeds duidelijker dat je als individuele varkenshouder daar niets tegen begint en dat er collectief iets moest gebeuren. Romme: "Door me aan te sluiten bij KDV blijf ik alert en werk ik aan de continuïteit van mijn bedrijf. Engeland is een voorloper op het gebied van duurzaam produceren van varkensvlees en je ziet dat iedereen in Nederland nu ook bijna om is. De markt verandert en de keten draagt hieraan bij."

Paul van Hooren // *Superunie*

Paul van Hooren is al sinds 1999 Manager Product Integriteit bij de inkooporganisatie Superunie, waar hij verantwoordelijk is voor de voedselveiligheid, productkwaliteit en duurzame handel. Na zijn studie levensmiddelentechno-

logie aan de HAS Hogeschool in Den Bosch belandde hij eerst bij Nestlé als kwaliteitscoördinator. Daarna werkte hij een tijdje bij Van der Breggen (stroopwafelbakkerij) als Hoofd Kwaliteitsdienst, om vervolgens bij Superunie terecht te komen. Hij buigt zich daar nu al meer dan 15 jaar over de veiligheid en duurzaamheid van de huismerken en alle versproducten van Superunie en haar leden.

Mark van den Eijnden // De Hoeve – secretaris

Mark van den Eijnden ging in 1976 studeren aan de Landbouwhogeschool te Wageningen. In 1984 richtte hij het eerste regionale ontwikkelingsbureau voor de agrotechnologie op. Een bedrijf dat hij in 2005 weer verkocht. Mark is een van de grondlegger van Keten Duurzaam Varkensvlees. In 1995 richtte hij samen met Hans Verhoeven KDV op. Binnen de keten is hij verantwoordelijk voor certificering en innovatie bij de boeren. En dat betekent dat hij doet wat hij het liefste doet: zoeken naar nieuwe oplossingen, naar manieren die je niet direct ziet. Zijn credo daarbij is: samenwerken met open vizier. En zo heeft hij al veel innovaties binnen KDV weten te bewerkstelligen.

4.4. Onafhankelijke certificering

Alle partners van Keten Duurzaam Varkensvlees werken volgens strenge eisen voor milieu en dierenwelzijn. Deze eisen zijn niet vrijblijvend maar worden met vaste regelmaat gecontroleerd. Als aan alle eisen is voldaan wordt de ketenpartner gecertificeerd. Voor iedere partij – varkenshouders, vleesverwerkers, grossiers, retail en horeca – gelden andere eisen en zijn eigen eisenpakketten geformuleerd.

Controle en certificering op de boerderij

Alle KDV-boeren houden in hun managementsystemen gegevens bij op het gebied van dierenwelzijn en milieu (bijvoorbeeld over energieverbruik of antibioticagebruik). KDV heeft inzicht in deze managementsystemen van de boeren en op basis van de cijfers uit deze systemen beoordeelt KDV ieder jaar opnieuw of de boeren nog aan de strenge eisen voldoen. Daarnaast bezoeken coaches vanuit de keten de boeren jaarlijks om de resultaten te bespreken en waar nodig ondersteuning te bieden.

De boeren worden gecertificeerd door het onafhankelijke certificeringsbureau CGD BV. Nieuwe deelnemers krijgen een ingangscertificering, uitgevoerd door certificeringsbureau CGD en bestaande deelnemers worden door dit bureau bezocht en gecontroleerd volgens een steekproef.

Controle bij de afzetpartijen

Alle afzetpartijen, zoals groothandel, retailers of horeca worden continue gemonitord op de eisen die Keten Duurzaam Varkensvlees stelt op gebied van energie, milieu, communicatie en kanalisatie van ons varkensvlees. Er vindt continue controle plaats op de kilo's verwerkt varkensvlees, zodat zeker is dat wat de afzetpartijen als duurzaam varkensvlees verkopen ook inderdaad duurzaam varkensvlees is. Dit wordt gecontroleerd door inzicht in de inkoopfacturen en inzicht in de administratie van de deelnemende bedrijven. We vergelijken de inkoopadministratie van de deelnemende bedrijven met de verkoopadministratie en vergelijken het aantal kilo's. Daarnaast worden alle afzetpartijen meerdere keren per jaar bezocht door de KDV ketencoach voor controle en ondersteuning.

Controle slachterij

De slachterij werkt volgens strenge normen op gebied van dierenwelzijn. Zo is een varkensfluisteraar werkzaam die de medewerkers schoolt in omgang met de dieren en inzicht geeft in het natuurlijk gedrag. Daarnaast is er continue cameratoezicht zodat dierenwelzijn geborgd en gecontroleerd wordt. De vleesstromen worden vanaf slachterij gemonitord tot aan de winkelvloer door

inzicht in de administratie. De slachterij wordt jaarlijks bezocht en gecontroleerd door certificeringsbureau CGD.

4.5. Financiële middelen

Keten Duurzaam Varkensvlees stelt eisen aan de ketenpartners, certificeert de partners en zorgt er ook voor dat de partners in staat zijn om aan de eisen te kunnen voldoen. Daar is geld voor nodig, op jaarbasis circa €700.000,-. Dit geld wordt als volgt verdeeld:

- Ongeveer 50% van het budget is bestemd voor de controles, de voorbereiding van die controles en de certificatie;
- Ongeveer 35% van het budget is bestemd voor innovaties: voor onderzoek, ontwikkeling en implementatie;
- Ongeveer 15% van het budget gaat naar communicatie, naar zowel deelnemers als consumenten.

Dat geld komt ook ergens vandaan. Zowel de boeren, als de afnemers en Westfort Vleesproducten verzorgen allemaal een derde van de funding: iedere boer levert een kleine bijdrage per varken dat ze leveren en iedere partner die vlees met het KDV-logo verkoopt, betaalt ook een bijdrage. Verder zorgt Westfort Vleesproducten voor een derde van de funding. Omdat zij duurzaamheid hoog in het vaandel hebben staan en ze Keten Duurzaam Varkensvlees als belangrijke partner van het bedrijf zien.